

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/335.**

Benyújtás dátuma: **2018-05-29 20:48**

Parlex azonosító: **W838KPW50003**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Trócsányi László, igazságügyi miniszter**

Törvényjavaslat címe: **Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról**

A Kormány megtárgyalta és elfogadta az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló törvényjavaslatot, amelyet a Kormány nevében mellékelten benyújtok.

A törvényjavaslat 1. §-a és 4. §-a az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül, ezért elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának „igen” szavazata szükséges.

2018. évi törvény

az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról

1. §

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) a felügyeleti hatóság részére megállapított feladat- és hatásköröket a Magyarország joghatósága alá tartozó jogalanyok tekintetében az általános adatvédelmi rendeletben, valamint az e fejezetben és a VI. Fejezetben meghatározottak szerint a Hatóság gyakorolja.”

2. §

Az Infotv. a következő 75/A. §-sal egészül ki:

„75/A. §

A Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2)-(6) bekezdésében foglalt hatásköreit az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja, különösen azzal, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó – jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott – előírások első alkalommal történő megsértése esetén a jogsértés orvoslása iránt – az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkével összhangban – elsősorban az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.”

3. §

Az Infotv. a következő 77/A. §-sal egészül ki:

„77/A. §

Az V-VI. Fejezet a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

4. §

Az Infotv.

- a) 38. § (2) bekezdésében az „elősegítése” szövegrész helyébe az „elősegítése, továbbá a személyes adatok Európai Unión belüli szabad áramlásának elősegítése” szöveg,
- b) 38. § (3) bekezdésében a „(2)” szövegrész helyébe a „(2) és (2a)” szöveg, a „szerint”

szövegrész helyébe a „szerint különösen” szöveg,

c) 38. § (4) bekezdésében a „(2) bekezdés szerinti feladatkörében” szövegrész helyébe a „(2) és (2a) bekezdés szerinti feladatkörében különösen” szöveg lép.

5. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

6. §

E törvény 1. és 4. §-a az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Általános indokolás

Az Európai Unióban 2012-ben megkezdett, a személyes adatok védelmét érintő jogalkotási folyamat eredményeképp a Tanács és az Európai Parlament mint társjogalkotók 2016-ban *a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről* szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Rendelet) elfogadásáról döntöttek.

Magyarország a személyes adatok védelmére már a rendszerváltástól kiemelt hangsúlyt fordított. A személyes adatok védelmének európai összehasonlításban is magas szintjét biztosította az Alkotmány, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, illetve az ezek nyomán kialakult alkotmánybírói gyakorlat. A személyes adatok védelmének magas szintű védelmét az Alaptörvény és az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény nemcsak fenntartotta, hanem a személyes adatok védelméhez fűződő jog érvényesülésének ellenőrzésére és elősegítésére létrehozta autonóm államigazgatási szervként a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot (a továbbiakban: Hatóság). A hatályos magyarországi jogszabályi környezet alapján megállapítható, hogy a személyes adatok védelmének hazánkban biztosított szintje az Európai Unió tagállamai között az egyik legmagasabbnak tekinthető.

Erre figyelemmel Magyarország Kormánya a Rendelet tárgyalása során következetesen képviselte azon álláspontját, hogy az uniós összehasonlításban is igen magas szintű védelmet nyújtó magyar adatvédelmi szabályozásra tekintettel az új európai uniós adatvédelmi szabályozás ne rendeleti – azaz közvetlenül alkalmazandó uniós aktus formájában –, hanem irányelvi – azaz tagállami mozgásteret biztosító, átültetést igénylő – jogforrásban kerüljön megalkotásra. Azonban az uniós intézmények és a tagállamok többsége arra törekedett, hogy az Európai Unió területén egységes, közvetlenül alkalmazandó szabályösszesség kerüljön kidolgozásra. E törekvést megalapozó meggyőződés szerint az egységes szabályozással el lehet kerülni, hogy egyes multinacionális nagyvállalatok a tagállamok eltérő adatvédelmi rezsimeit kijátszva a számukra legkedvezőbb szabályokat biztosító országokban folytassák adatkezelési tevékenységüket.

Magyarország Kormányának az új általános adatvédelmi szabályozás irányelvi jogforrásban történő elfogadására vonatkozó javaslata nem került elfogadásra. A Rendelet – funkciója szerint – teljes jogegységesítésre törekszik, így a hatálya alá tartozó jogterületeken horizontálisan (minden adatkezelési jogviszony tekintetében általánosan) alkalmazandó előírások közvetlenül hatályosulnak és válnak alkalmazandóvá a magyar jogban, ugyanakkor a Rendelet alkalmazásának megkezdésével – a Rendelet biztosított szűk mozgástér keretein belül – hazánknak jogalkotási kötelezettsége keletkezett.

A Kormány álláspontja szerint a Rendelet közvetlenül hatályosuló szabályait eredeti rendeltetésüknek megfelelően, vagyis elsősorban a tagállami jogrendszerek közötti különbséget kihasználó multinacionális gazdasági társaságok ellen fellépve szükséges alkalmazni, míg a többi gazdasági szereplő – elsősorban és kiemelten a kis- és középvállalkozások – tekintetében az arányosság elvét figyelembe véve a figyelmeztetés jogkövetkezményét indokolt alkalmazni. Magyarországon ugyanis igen nagyszámú kis- és középvállalkozás működik, amely vállalkozásokra jelentős terheket ró a Rendeletnek való megfelelés biztosítása. E vállalkozások és érdekképviselői szerveik által jelzett aggályokra is tekintettel, a Javaslat figyelemmel van arra, hogy a kis- és középvállalkozások tekintetében a hatályos jog is tartalmaz ehhez hasonló – a hatósági jogalkalmazást orientáló – rendelkezéseket.

A Rendelet tekintetében ezen kötelezettség továbbá az anyagi jogi szabályokhoz kapcsolódó megfelelő intézményi és eljárásjogi keretek biztosítását jelenti, így különösen a személyes adatok védelméhez fűződő jog érvényesülésének biztosítására létrehozandó szerv – az adatvédelmi felügyelő hatóság – kijelölését.

A Rendelet 2018. május 25-étől közvetlenül alkalmazandóvá válik az Európai Unió valamennyi tagállamában, így hazánkban is. A Rendelet végrehajtásához feltétlenül szükséges, hogy a személyes adatok védelme felett őrködő Hatóság az Alaptörvényben megalapozott jogállásából fakadóan ellássa a Rendelet alapján végzendő feladatokat. A törvényjavaslat ennek megfelelően kijelöli a Hatóságot e feladatok ellátására.

Részletes indokolás

1. §

A Rendelet végrehajtásához szükséges, hogy a személyes adatok védelme felett őrködő Hatóság az Alaptörvényben megalapozott jogállásából fakadóan ellássa a Rendelet alapján végzendő feladatokat. A törvényjavaslat ennek megfelelően kijelöli a Hatóságot e feladatok ellátására.

2. §

A Javaslat a hatósági jogalkalmazást elősegítendő, a Hatóság a Rendelet szerinti hatáskörgyakorlásával összefüggésben meghatározza, hogy a Hatóság a Rendelet 83. cikk (2)-(6) bekezdésében foglalt hatásköreit az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja. A Javaslat megjelöli, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó, jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott előírások első alkalommal történő megsértése esetén a Hatóság a jogsértés orvoslása iránt – az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkével összhangban – elsősorban az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.

Magyarországon igen nagy számú kis- és középvállalkozás működik, amely vállalkozásokra jelentős terheket ró a Rendeletnek való megfelelés biztosítása. E vállalkozások és

érdekképviselői szerveik által jelzett aggályokra is tekintettel a Javaslat figyelemmel van arra, hogy a kis- és középvállalkozások tekintetében a hatályos jog is tartalmaz ehhez hasonló – a hatósági jogalkalmazást orientáló – rendelkezéseket. Javaslattal célzott szabályozás indoka, hogy a magyar jogalkotó – hasonlóan az osztrák jogban alkalmazandóhoz – a Hatóság jogalkalmazását orientálja.

E körben kiemelendő tehát, hogy a hatósági jogalkalmazást e szabály csak annyiban orientálja, hogy a Hatóság a számára rendelkezésre álló hatásköröket az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja, amely azzal valósul meg, hogy a Hatóság a jogsértés első alkalmával elsősorban – az eset összes körülményére, így a jogsértés súlyára, annak ismétlődő jellegére, valamint az érintetti kör nagyságára is figyelemmel – az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.

3. §

A Javaslat az Infotv. 77/A. §-ának megalkotásával – az Infotv. V-VI. fejezete tekintetében – jogharmonizációs záradékot állapít meg.

4. §

Tekintettel a Rendelet 1. cikk (1) és (3) bekezdésére, a Javaslat az Infotv. 38. § (2) bekezdésével összefüggésben pontosító rendelkezéseket állapít meg.

5. §

Hatályba léptető rendelkezés.

6. §

Sarkalatossági záradék.